

MOJ UČITELJ AKADEMIK IVAN PRPIĆ

Poštovani članovi obitelji Prpić, uvažene akademkinje i akademici, cijenjeni profesori, dragi prijatelji akademika Prpića!

Poznavao sam profesora Ivana Prpića više od 40 godina, cijelo to vrijeme radili smo zajedno oko 30 godina.

Iako rođen u Sisku, stalno je u razgovoru isticao svoje ličko porijeklo i mjesto Lovinac.

Njegov velik doprinos struci i znanosti može se naći u njegovu životopisu.

Istaknuo bih da je bio osnivač plastične kirurgije u Hrvatskoj. **Volio je reći da je plastiku započeo jednom knjigom, Hambyjevim nožem i trima krevetima na različitim odjelima Klinike za kirurgiju Kliničkog bolničkog centra Zagreb.**

Danas ću govoriti o onome što nije nigdje napisano, a pokazuje kakav je Čovjek bio akademik Ivan Prpić

Volio je prirodu, osobito Zagrebačku goru, iz koje je crpio energiju za rad.

Posebno nam je ostao u sjećanju kada je subotom ujutro, već u 7 h, dolazio na odjel posjetiti svoje pacijente u kariranoj košulji, planinarskim hlačama i gojzericama. Rano je kretao na Sljeme, gore bi popio čaj i vraćao se već u 11 h. Na povratku su ga sretali brojni planinari koji bi tek kretali na Sljeme.

Čitav se život usavršavao u struci, pratio novu literaturu i nesebično prenosio znanje na druge. Na Odjelu je organizirao stručnu biblioteku i svi časopisi bili su dostupni svim liječnicima. Drugi djelatnici Klinike bili su ljubomorni na našu stručnu biblioteku.

Jednom je jedan kolega na jutarnjem sastanku pitao zašto samo Plastika ima knjige i stručne časopise. Na to mu je profesor odgovorio: „Kolega, jeste li vi naručili kada koji časopis ili knjigu?“ Naravno, poslije toga više nije bilo pitanja.

Anegdota: Jednom je na godišnjem odmoru radio za stolom punih knjiga i spremao novi simpozij o kirurgiji šake. Netko od kolega nazvao ga je na kućni telefon i javila se profesorova kći – na upit gdje je tata i što radi odgovorila je kako stalno nešto prepisuje.

Prof. Prpić bio je naš učitelj ne samo u kirurgiji već je imao i velik utjecaj na oblikovanje naših osobnosti. Učio nas je kako se ponašati, kako se oblačiti i kako se ophoditi s kolegama. Bilo je nezamislivo prisustvovati nekom znanstvenom sastanku bez odijela i kravate, a predavanja su morala biti gotova u točno predviđenom vremenu.

Kao specijalizanti doživljavali smo ga kao posebno pedantnu, racionalnu, odgovornu i skromnu osobu koja je imala visoke kriterije u medicini. Nije trpio improvizaciju, neznanje, kašnjenje i neposluh.

Prepričavali smo anekdotu o dolasku na Rebro u staroj „Volkswagen bubi“. Kao šef imao je svoje parkirno mjesto, no pri dolasku na rampu portir ga nije pustio u krug bolnice. Profesor mu je rekao: „Ja sam profesor Prpić, imam mjesto u krugu bolnice.“, a na to mu je portir odgovorio: „Da ste vi profesor, ne bi se vozili u staroj bubi.“ Poslije je kupio novi, ali još manji auto, Lanciu.

Potpisivao se s dr. Prpić, a kada je postao akademik, počeli smo ga oslovljavati s akademiče Prpić – odmah je molio da ga ne tituliramo tako rekavši da je on na Klinici profesor, ali prije svega doktor.

Slika 1. Akademik Prpić u društvu suradnika na Odjelu za plastičnu i rekonstruktivnu kirurgiju Kirurške klinike na Rebru (na slici su od lijeva u desno: D. Hulina, Đ. Montani, I. Đepina, Mirjana Parač, Z. Stanec, I. Prpić i J. Unušić)

Slika 2. Na sastanku u Dubrovniku akademik Prpić u društvu s prof. dr. Mladenom Štulhoferom (prvi s lijeva) i prim. dr. Petrom Nolom (treći s lijeva)

Razvio je kirurgiju dojke, posebno rekonstrukciju dojke. Tijekom jedne operacije imao je problema s postavljanjem jednog šava. Ja sam mu asistirao i nervozno vrtio instrumentom. On me pogledao i rekao: „Znam što sada mislite, isto ono što sam ja mislio o svojem šefu prije 20 godina.“

Birao je najbolje specijalizante u generaciji na temelju razgovora s ostalim kolegama i medicinskim osobljem. Smatrao je da su svi jednaki i da svakom treba dati priliku.

Govorio je da svi mogu naučiti kirurgiju, ali da je teško naći pozdanog čovjeka. Dijelio je ljude na one koji svoju energiju koriste za stvaranje nečeg novog i idu naprijed i na one koji svu energiju ulažu u to da zaustave nekog drugog; takvi zaustavljaju napredak i vuku nazad.

Jednom me pozvao na razgovor i pitao bih li nakon specijalizacije radio na Odjelu za plastičnu kirurgiju. U to vrijeme to nije bila atraktivna specijalizacija i razmišljao sam kako ga odbiti. Svjestan mojih dvojbi, poslao me 1982. u Innsbruck, na moj prvi inozemni kongres. Tamo sam bio zapanjen dostignućima u plastičnoj kirurgiji. Odmah nakon povratka pristao sam na dolazak i daljnje usavršavanje iz plastične kirurgije. Imao je viziju kako provesti edukaciju – podrazumijevao se najprije obilazak zagrebačkih bolnica, potom ustanova u regiji i obavezno specijalizacija u inozemstvu u trajanju 1 – 2 godine. Jednog kolegu po povratku s edukacije u Engleskoj pitao je: „Kako možemo unaprijediti rad na odjelu, a da nas to ništa ne košta?“

Bio je savršen organizator. U vrijeme kada nije bilo mobitela ni kompjutera organizirao je rad na odjelu kroz radnu knjigu u kojoj je sve bilo vidljivo – tko i kada gdje radi, tko odlazi, tko se prima, a tko otpušta; program se znao tjednima unaprijed, a sudjelovanje na kongresima i godišnji odmori planirali su se mjesecima unaprijed. Sve je često provjeravao, tako da nismo imali prilike za improvizaciju. Uvijek ćemo pamtiti njegovu izreku: **I nerad mora biti organiziran.**

UDK 618.19-006(05)

ISSN 1849 5591
<https://doi.org/10.21857/yrvqtp89>

HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI
RAZRED ZA MEDICINSKE ZNANOSTI
ODBOR ZA TUMORE

KLINIČKI BOLNIČKI CENTAR *SESTRE MILOSRDNICE*
KLINIKA ZA ONKOLOGIJU I NUKLEARNU MEDICINU

BOLESTI DOJKE

ZBORNİK RADOVA
XXIX. ZNANSTVENOG SASTANKA "BOLESTI DOJKE"
ODRŽANOG 19. 9. 2019. U ZAGREBU
U HRVATSKOJ AKADEMIJI ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Z A G R E B , 2 0 1 9 .

Slika 3. Akademik Prpić je organizirao i vodio desetljećima znanstveni skup "Bolesti dojke", jedan od najznačajnijih znanstvenih skupova u Razredu za medicinske znanosti i u cijeloj Akademiji

Slika 4. Ljubav akademika Prpića prema planinama i osobito Sljemenu bila je opće poznata

Slika 5. Akademik Prpić sa suprugom i unucima

Profesor Prpić organizirao je brojne znanstvene skupove iz područja kirurgije šake u Dubrovniku. U Akademiji vjerojatno najduži kontinuitet ima Znanstveni skup o bolestima dojke.

Učio nas je organizirati stručne sastanke, pripremati predavanja, koja su morala biti gotova i prije zadanog vremena. Jednom prilikom u ovoj prostoriji zajedno smo sjedili u prvom redu i slušali izlaganje kolege koji je imao predavanje u vremenu od tri minute. Započeo ga je rečenicom: „Nažalost, ne mogu reći sve što bih htio jer imam samo tri minute.“

Na to se **akademik Prpić nagnuo prema meni i šapnuo mi: „Već je izgubio jednu minutu.“**

U Akademiji je poznat po satu sa zvonom, kojom je zaustavljao prekoračenje vremena, zbog čega nije bio omiljen kod nekih predavača.

Bilo smo ponosni što je stvorio pojam – Prpićev čovjek. Bio sam polaskan kada su me dva ravnatelja velikih zagrebačkih bolnica zvala za šefa klinika; rekli su mi da trebaju nekoga tko zna, može i hoće organizirati kliniku kako je to radio profesor Prpić, a to može njegov učenik.

U teškim vremenima 1991. profesor Prpić postavljen je za predstojnika Klinike za kirurgiju, mada to nikad nije bila njegova ambicija. Kao veliki domoljub, prihvatio je tu dužnost. **U uvodnom govoru rekao je da je tu na zahtjev uprave, da među kolegama ima sigurno onih koji mogu voditi Kliniku i bolje od njega, ali da je sada on tu i da moli da se radi tako kako je dogovoreno.**

Naravno, Klinika je radila savršeno. Kada smo trebali birati nove mlađe kolege na Kliniku, povukao se iz povjerenstva i rekao da on neće još dugo raditi s tim ljudima te je zahtijevao od nas da sami izaberemo svoje buduće suradnike.

Odlaskom u mirovinu i dalje je nastavio raditi na znanstvenim sastancima u Akademiji. Slobodno vrijeme provodio je u krugu obitelji sa suprugom, djecom i unucima. U poslijepodnevni satima moglo ga se sresti u šetnji Zrinjcem.

Akademik Ivan Prpić zauvijek nas je napustio prije godinu dana, ostala je tiha tuga i duboka praznina koja se ne može zamijeniti nikakvim riječima. Ostaju sjećanja i duh njegova života kroz djela, rad njegovih učenika i život nasljednika. Živio je toliko da je imao sreće uživati i u praunucima.

Ponosan sam što sam radio s akademikom Ivanom Prpićem.